

Bart Van Lierde schrijft nog één keer over muziek

„Je moet perversie niet letterlijk nemen”

In één klap bekend geworden met *Violist van de duivel* heeft Vlaming Bart Van Lierde een nieuwe roman uit die helemaal in het verlengde ligt van zijn succesvolle debuut. „*Een sprong naar de hemel* is wellicht mijn laatste roman over muziek.”

Jo DE RUYCK

Er is slecht en goed nieuws. Het slechte is dat *Een sprong naar de hemel* minder verrassend en een stuk wijdloper is dan *Violist van de duivel*. Het goede is dat Van Lierdes boek nog altijd een pak meeslepender en intenser is dan het gros van wat er in Vlaanderen wordt uitgegeven. Het verhaal is dat van twee muzikaal begaafde broers uit het 19de-eeuwse Hamburg die elk het grote succes najagen en daardoor bitter met elkaar in conflict komen.

Je eerste roman ging over muziek. Na de thriller *Luister niet naar Robert Blake* keer je met dit boek terug naar de klassieke muziek. Wordt muziek de uiteindelijke rode draad door je oeuvre?

„Ik heb eerst *Violist van de duivel* geschreven, daarna een jeugdboek en dan *Een sprong naar de hemel*. Dat boek is echter jarenlang blijven liggen door problemen met de uitgeverij, zodat *Luister niet naar Robert Blake* eerst is verschenen.”

„Het was oorspronkelijk mijn bedoeling uit de muziekgeschiedenis de meest relevante elementen te kiezen en die om te zetten in fictie, mét een menselijke context. *Violist van de duivel* ging over de periode van

© DW

„HET IS EEN BEETJE ZOALS IN DE FILM: ALS IK DAARIN EEN MOORD ZIE GEBEUREN, DAN VIND IK DAT HELEMAAL NIET ERG”

Chopin, Liszt, Paganini en Wagner. In *Een sprong naar de hemel* schuif ik een generatie op om terecht te komen bij Brahms, Bruckner, Berlioz en voor een stukje ook weer Wagner omdat die nu eenmaal zo lang actief is geweest.”

Hoe selecteer je de relevante momenten?

„Ik kies veranderingen die belangrijk of revolutionair zijn

geweest voor de muziekgeschiedenis. In dit boek zorgt het feit dat de dirigent met zijn rug naar het publiek gaat staan bijvoorbeeld voor flink wat commotie. Aanvankelijk had je een maat-aangever die naast het orkest stond. Dan kwam de dirigent die met zijn rug naar zijn muzikanten dirigeerde. Maar Mendelssohn vond dat een hoogste onpraktische situatie en hij draaide de dirigent om.”

„Ook maak je de introductie van de orkestbak mee. Dat lijkt evident, maar er was een tijd dat de muzikanten tijdens een opera op het podium vóór de zangers zaten. Nog zo'n interessante evolutie die destijds aanleiding gaf tot commentaren en spotprenten was het grotere belang dat aan de pauken werd toegekend.”

Bedrog en naijver

Zet je je reis door de muziek voort in een volgende roman?

„Voorlopig niet. Ik heb het gevoel dat in de volgende periode, die van Tsjaikovski en Dvořák, er minder ingrijpende veranderingen hebben plaatsgevonden. Goed, qua decors is er een en andere geëvolueerd en het verhaal van Tsjaikovski is op zich interessant, maar levens letterlijk navertellen interesseert me niet.”

Mogen we daaruit concluderen dat je de slechtheid van de mens die uit je boeken spreekt, niet al te letterlijk moeten nemen?

„Ik werk graag met uitvergrotningen van de realiteit. Niet dat de kuiperijen die in mijn

boek voorkomen niet zouden hebben bestaan. Integendeel, bedrog en naijver tierden welig in de wereld van de muziek. Maar de perversiteit van mijn personages moet je niet letterlijk nemen. Het werkt een beetje zoals in de film: als ik daarin een moord zie gebeuren, dan vind ik dat helemaal niet erg, terwijl ik het vreselijk zou vinden mocht ik dat in het echt meemaken.”

„Ik heb dit boek geschreven op een moment dat ik er nog van overtuigd was dat uitvergrotting de enige manier was om goede literatuur te brengen. Maar in mijn volgende, die in oktober uitkomt, stap ik daar van af.”

Gezinsdrama

En het gaat ook niet langer over muziek?

„Nee, *Mokerslag* is een gezinsdrama dat je bijna uit de krant zou kunnen plukken omdat het zo dicht bij de realiteit aanleunt. Het gaat over een jongen die erover denkt zijn vader te vermoorden. Ook het boek dat het volgende jaar uitkomt maar dat ik vóór *Mokerslag* heb geschreven, zit werkelijkheid dicht op de huid. Het heet *160 kilo* en vertelt over een zwaarlijvige vrouw met psychologische problemen.”

BART VAN LIERDE,
Een sprong naar de hemel,
Van Gennep

In zijn nieuwe roman, die in oktober uitkomt, kiest Bart Van Lierde een nieuwe koers. Hij heeft het dan over een gezinsdrama.